

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

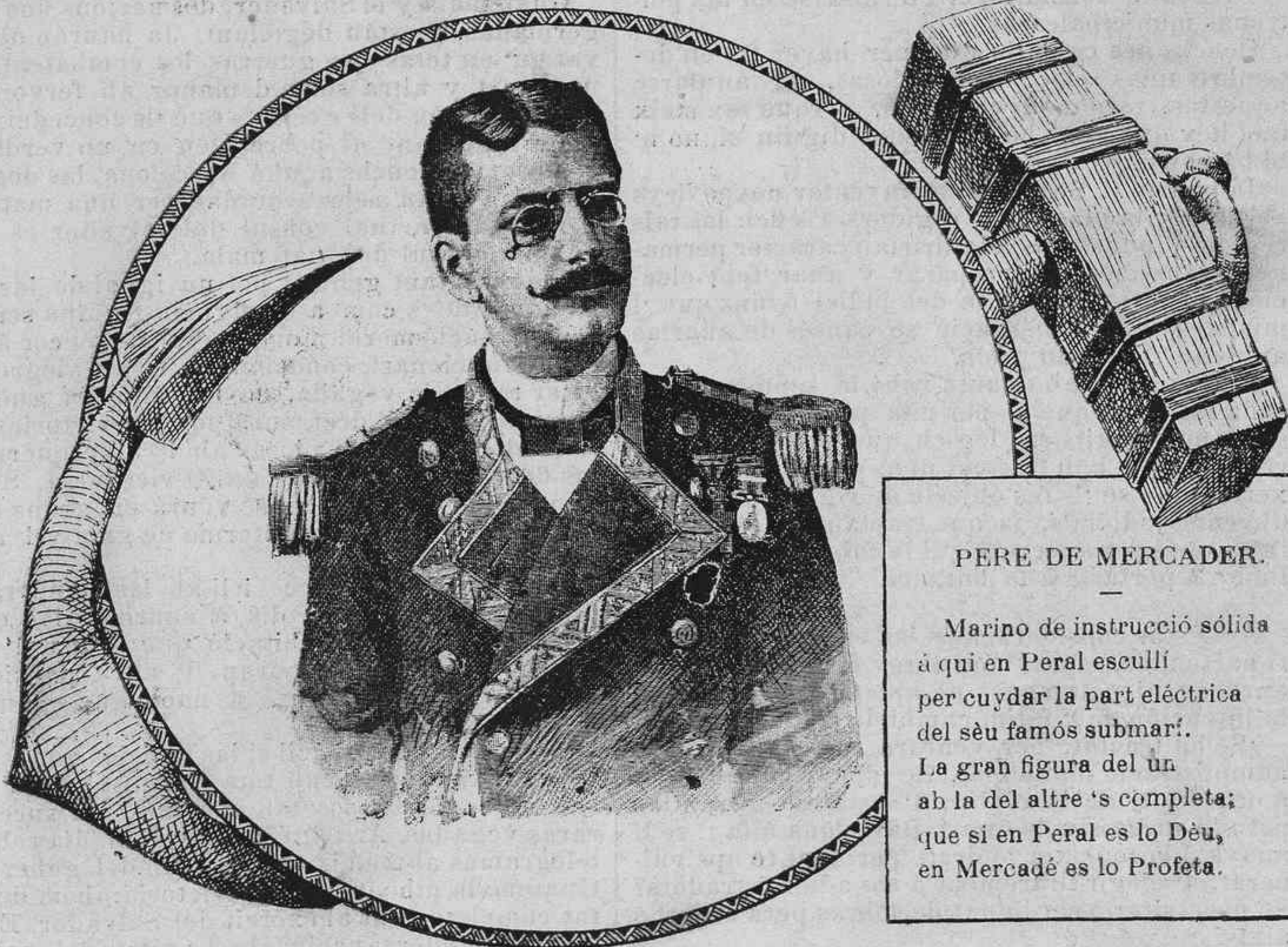
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

PERE DE MERCADER.

Marino de instrucció sòlida
à qui en Peral escullí
per cuydar la part elèctrica
del seu famós submarí.
La gran figura del un
ab la del altre 's completa;
que si en Peral es lo Dèu,
en Mercadé es lo Profeta.

CRÓNICA.

Confesso la mèva impericia en qüestió de lleys, sobre tot tratantse de aquellas que s' han escrit no per us directe dels ciutadans, sino pèl règimen de las corporacions administrativas. No sé per lo tant si fan brometa los que asseguran que una vegada resolta pèl ministre de la Governació Sr. Silvela, la anulació de las eleccions municipals de desembre últim, *era de lley*, que 'ls regidors siguessen reemplassats incontinent pèls mateixos que varen cessar en aquellas circumstancies. Es á dir, pèl marquès de Oloréula y demés companys mártirs.

Dat que la lley disposi una cosa per l' istil, ¿veritat que la lley, en determinats cassos resulta soberanament cómica?

A lo menos á mi 'm fa partir de riure.

Prompte veurán com tinch rahó al pendre certas disposicions legals com xistes dels més aguts. Comensém per una mica de historia.

¿Recordan que las eleccions de renovació de la meytat dels ajuntaments debian celebrarse en maig del any anterior? Jo á lo menos me 'n recordo com si fos ara. ¿Y per qué van aplassarse? Senzillament, pèls grans abusos y per las escandalosas tráficás qu' en la confecció de las llistas electorals havian comés alguns ajuntaments, entre altres lo de Barcelona, presidit pèl célebre marquès de las Patillas. Lo Congrès va ocupar-se del assumpto y 'l ministre de la Governació sortí del pas, aplassant las eleccions.

Es á dir, castigant als culpables ab mitj any més de monganeig.

De manera que 'ls falsificadors de las llistas electorals no hi veyan de alegria, creguts de haver trobat la fórmula per eternisarse en las poltronas municipalescas.

Donchs ara calculin que per haver fet en desembre unas eleccions viciosas, al anularse aquestas, tornan á cridarlos, perque existeix una lley que aixís ho disposa, y diguin si no n' hi há per partirse de riure.

Ja podria 'l Sr. Mellado inventar novas lleys per evitar la plaga dels regidors d' ofici: los tals regidors industrials adquiririan caràcter permanent, sens més que preparar y anar fent eleccions viciosas fins al dia del judici ó fins que 'l ministre de la Governació se cansés de anarlas anulant. ¡Vaya un *filón!*

Aquí veurán ab quanta rahó la senmana pasada indicava que si per una part, los que han sigut mal elegits era lògich que saltessin al carrer, los que han falsejat unas eleccions, mereixerian que se 'ls fes objecte de rigurosos procediments judicials, ja que tractantse de moneda falsa, més pena mereix qui la fabrica que qui 's limita á portarla á la butxaca

Aquestas consideracions las exposo sense cap fi particular, estant molt lluny de mi la idea de aprobar, ni molt menos de aplaudir la forma ni la intenció de l' últim cambi de regidors.

¿Se ha tractat, per ventura, de moralisar la administració municipal, de donar compliment á un desitj de la ciutat, d' establir garantias pera lo successiu de que á Barcelona á la fi se li anava á reconeixer lo dret, per tant te nps vulnerat, d' elegir lliurement á sos administradors? Se necessitaria ser llanut de sobras pera creurho aixís.

La renovació es un acte polítich; y polítich de

partit, es á dir, polítich de la pitjor especie. Los conservadors s' han quedat ab la part més grossa; s' han distribuít las varas, s' han judicat los cárrechs y las comissions més sustanciosas y suculentas.

Y desde 'l primer moment no han pogut menos de donarse á coneixer, ab lo afany de mermar tot lo possible la publicitat dels seus actes.

¿Per qué, sino, en lloch de reunir-se, com era costúm, en lo Saló de Cent, han de congregarse en lo esquifit local que servi de menjador á la reyna regent, que sobre ser sert com una tapia, es, *á tota llum*, incómodo? Y dich incómodo *á tota llum*, perque 'l dia de la constitució del ajuntament, un raig de sol batia de plé sobre 'ls periodistas com si algú tingués interés en que s' asfixiessen.

¿Y per qué evitar la presencia del públich, fent ocupar previament lo poch espay á ell destinat, per las turbas de la policia secreta ab sos gloriosos garrots entre mans?

¿Qué n' hem de fer, després de aixó, del programa del actual arcalde, tan plé de bons desitjos y de propòsits patriótichs?

Obras son amors y no bonas rahóns.

Y fins ara tots los indicis revelan que la Pubilla ha sortit del foch per cáurer á las brasas.

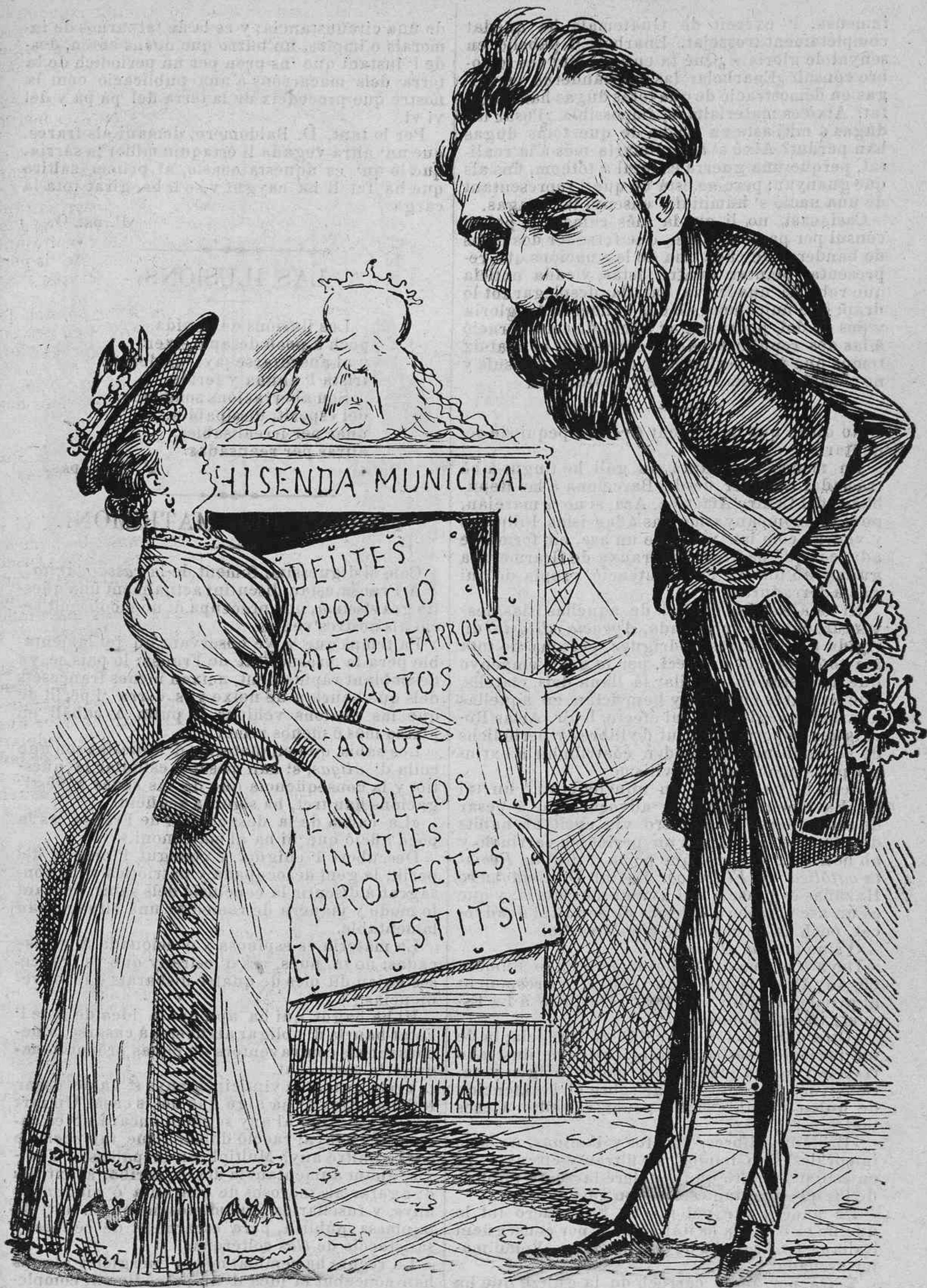
Las tragedias de l' América Central, ab sas lluytas desesperadas, en las quals los homes se cassan com si fossen salvatjes, ab sos fusellaments despiadats, ab sos desbordaments de crueltats y odís, tenen á Barcelona un eco, qu' entre la pietat que inspiran, deixa sentir una rialleta cómica. Tan cert es, que forman la vida una serie de contrastes.

Guatemala y el Salvador, dos nacions fins ahir germanas, s' están degollant. Ja haurán observat qu' en totas las guerras los combatents de una part y altra solen demanar ab fervorosos prechs al Deu dels exércits que 'ls concedeixi la victoria, posant al pobre Deu en un verdader compromís; donchs aquí á Barcelona, las dos repúblicas están representadas per una mateixa persona. Lo actual cónsul del Salvador es á la vegada cónsul de Guatemala.

Representant genui y per un igual de las dos nacions que 's comaten, figúrinse quina será la seva situació moral. Compadeixo de tot cor á tan digne funcionari, condemnat á estar alegre y á estar trist á la vegada, en tant duri la guerra. Mentres ab l' ull dret riurá per las victorias del Salvador, haurá de plorar ab l' ull esquert per las derrotas de Guatemala. O viceversa. Si ha de vestir-se de pontifical se veurá en grans apuros, pera portar mitj uniforme de gala y l' altre mitj de dol.

Lo mateix ha de succehirli ab las banderas si 's veu obligat algún dia á enarbolarlas en lo balcó ó terrat de la habitació que ocupa: l' una haurá de treurela á tot drap, l' altra pansida y ab mitj asta, segons siga la nació que guanyi ó la que perdi.

Y aixó encare es fácil si las noticias que 's van rebent fixan los fets ab tota exactitut, cosa que tractantse de paissos tan apartats, sol succehir raras vegadas. Ara figúrense que un dia reb dos telégramas al meteix temps, l' un del govern de Guatemala dihentli: «Gran victoria: hem derrotat completament al exércit del Salvador. Enarbolí la bandera nacional.» L' altre del govern del Salvador, dihentli per la seva part: «Victoria

ELL:—¿T' ha agradat?
ELLA:—Home, jo 'm figurava que venia á posarme la casa en ordre, y veig que lo primer que fa es començar á parlar d' empréstits, sense recordar qu' estich plena de deutes.

inmensa: l' exèrcit de Guatemala ha quedat completament trossejat. Enarbolí 'l pabelló en senyal de gloria.» ¿Qué fa en semblant cas lo pobre cònsul? ¿Enarbolar las dos banderas enemigas en demostració de que totes dugas han triunfat? Aixó es materialment impossible. ¿Posar las dugas á mitj asta en proba de que totes dugas han perdut? Aixó s' aproximaria més á la realitat, perquè una guerra es fatal á tothom, fins als que guanyan; pero no está bè que 'l representant de una nació s' humilihi y ensenyi las bragas.

Casi, casi, no li queda més remey al pobre cònsul per partida doble, que ferse fer dos jochs de banderas de cada una de las nacions que representa, plantar quatre astas, y cada noticia que rebí de una nova batalla, desplegar tot lo drap: que únicament ab dos banderas de gloria y dos de dol, podrá pagar tribut de consideració á las dos repúblicas que representa, al mateix temps que á la veritat á la qual, tots, cònsuls y no cònsuls, devém respecte y acatament.

No dirán que la present *Crónica* pequi de sedentaria.

En menos que canta un gall he tingut á bè trasladar al lector desde Barcelona á las Repúblicas del Centro América. Ara, si no 's marejan, podrán acompañarme fins á las islas Filipinas y veurán còm me venjo de un ase, en forma de advocat que ha tingut la rauxa de tirarme una guitza ab tota la mala intenció propia de qui gasta ferraduras.

Hi ha á Manila, capital de aquellas islas desventuradas una acreditada, *Agencia editorial* dirigida pèl Sr. Arias Rodriguez, persona de tota ma consideració y apreci, per lo gran empenyo que demostra en esquilar la llana dels clatells, que 'ls frares cultivan y benefician en aquellas apartadas regions. A tal efecte, lo Sr. Arias Rodriguez importa multitud de llibres y periódichs de la Península, que poden contribuir á extinguir preocupacions y servilismes.

Però hi ha ademés en aquella ciutat un tal D. Baldomero Hazañas, advocat, que á pesar de anomenarse Baldomero viu cusit als habits dels frarots, publicant un periódich carrincló y ab honors d' esbirro, que porta 'l títol de *Revista catòlica de Filipinas*. Lo tal D. Baldomero Hazañas es l' ase á qui avants me referia; y que es un ase complert, á despit de son títol d' advocat, poch ha de costarme demostrarho.

O sino probas *al canto*:

Deya ó bramava D. Baldomero en lo número 69, any II, de la indicada revista, corresponent al primer de juny de 1890, referintse á LA ESQUELLA DE LA TORRATXA:

«Otra publicación anuncia esa Agencia; la de un periódico satirico, humoristico é ilustrado ITALIANO, que á juzgar sólo por su origen y carácter, me permito llamar sobre él la atención de quien pueda y deba poner remedio á esos males.

»Bastantes libros, folletos y láminas, no sólo inmorales sino impíos, se filtran y circulan ya en este país, para que se tolere la venta pública de los que no están escritos en castellano.»

De manera que pèl tal D. Baldomero tot lo que no es castellá es italiá, sent per consegüent italiana *La Esquilla de la Torratxa*. ¿Volen major asenada?

Y ara per ferse càrrech de la guitza que ha intentat tirarnos, fassinse càrrech no més que

de una circunstancia; y es la de tatxarnos de inmorals é impíos, un burro que no 'ns entén, desde l' instant que 'ns pren per un periódich de la terra dels macarróns á una publicació com la nostre que procedeix de la terra del pá pá y del vi vi.

Per lo tant, D. Baldomero, demani als frares, que un' altra vegada li estaquin millor la sàrria, que lo qu' es aquesta ocasió, al primer saltiró que ha fet li ha caygut y se li ha girat tota la carga.

P. DEL O.

LAS ILUSIONES.

Las ilusiones de la vida
poch á poch desapareixen,
y al ausentarse ¡ay! 'ns deixan
trista l' ánima y ferida.

Son aberracions somniadas
del esperit, dissipables,
unas per irrealisables,
altras per realizadas.

P. TALLADAS.

FOMENT DEL MATRIMONI.

Com si diguessim, foment de la *rassa marital*.

A Fransa están discutint actualment una qüestió gravíssima, que preocupa d' un modo molt serio als nostres vehins.

Fa temps que 's vé observant un fet lamentable pera la prosperitat de Fransa: lo país se va despoblant rápidamente, neixen menos francesets dels que haurian de neixe y 's corra 'l perill de que las nacions vehinas li pujin á caball en plasso més ó menos remot.

Los sabis, que en materias d' aquestas son una colla d' *áligas*, s' han posat á estudiar la qüestió, y la conseqüencia que de las sévas investigacions han tret, ha sigut la següent:

«La causa de la despoblació de Fransa, es la poca afició que hi ha al matrimoni.»

Descubert l' enigma y conegut l' origen del perill, la gent desocupada y patriótica s' ha consagrat á discutir la conclusió dels sabis, buscant lo modo y manera de remediar una situació tan lamentable.

La materia es espinosa y ocasionada á relliscadas: no tè, pues, res d' estrany que 'ls francesos hajan dit més de quatre disbarats é inconveniencias.

Hi ha hagut qui ha apuntat la idea de que l' Estat hauria d' obligar als homes á casarse, amenant als contraventors ab penas proporcionadas á la seva edat.

Verbi gracia: á vinticinch anys s' ha de casar tothom. ¿Que hi ha algú que no 's casa? Un fart de llenya. ¿Que al any següent encara no es casat? Més llenya; racció doble. ¿Que tampoch se casa al altre any? Multiplicar la pallissa. Y aixís, anant augmentant la dósis, arribar al extrém d' agafar als morosos de quaranta ó cinquanta anys, y fusellarlos ignominiosament, en mitj de la plassa pública, pera escarment de célibes y satisfacció de *tias* solteronas.

Lo recurs ha semblat massa enérgich y alguns han concebut la idea d' un procediment completament oposat.

SESSIONS «PÚBLICAS» DEL AJUNTAMENT.

Ab la marxa que 's segueix
y 'l desparpajo que impera,
al fi acal arán sent públicas,
pero... d' aquesta manera.

—Res de violencia - han dit:— en lloch de apelar a la forsa, acudim a la dolsura, a la predicació.—

Y aixís com los primers proposavan cástichs als que no 's casan, aquestos aconsellan que 's donguin premis als que 's casin.

A la celebració del matrimoni, tant: a la primera criatura, tant més; a la segona un altre pico; a la tercera .. en fi, convertir la institució conjugal en un criadero de gangas, que fossin estimul pèls pobres y compensació pèls rics.

La idea no es dolenta: al menos no porta mala intenció; pero enclou un altre dificultat. Los economistas son los qui l' han posada en evidència.

—Establint aquest sistema de premis ó primas —han dit— nos exposém a que l' Estat acabi 'ls quartos a forsa de subvencionar pares de familia fecundos. ¡No serian pochs los abusos que 's cometirian ab l' afany d' alcansar pensións y recompensas! Hi hauria home que 's casaria a dotzenas de vegadas y pare que arribaria a fingir naixements. ¿Qué hi guanyaria ab tot aixó la moralitat? ¿D' ahont los treuriam los diners pera pagar a tota aquesta patuleya de joves enamoradissos y pares infatigables?—

Aquestas observacions han fet l' efecte que era d' esperar. Los entussiastas han baixat las agallas, y llimant y retocant lo projecte, s' ha trobat una idea que vé a ser un terme mitj que preté armonisar los interessos del Estat al lo foment de la rassa matrimonial.

—Res de premis als que 's casin, ni als primers naixements: instituhir una pensió única y fixa de 500 franchs l' any a tots los pares que tinguin més de set fills.—

Per set fills, cent duros de paga al any...

No sè a vostés lo que 'ls semblará la indemnació; lo que sè es que als francesos no 'ls ha fet gayre gracia, y que alguns senyors casats s' han atrevit a exclamar públicament:

—¿Es dir que quan tingui set criaturas l' Estat me regalará 500 franchs? Gracias: no 'm surt a compte; hi sortiria perdent.—

Resultat, que s' ha hagut d' abandonar lo projecte, comensant altra vegada a rúmiar nous plans y novas solucións.

Los sabis ab titul, los sabis *clandestinos*, los politichs, los moralistas, lo filosops, la prempsa, 'l clero... tothom hi dona la seva cullerada, sense que fins ara s' haja pogut resoldre 'l conflicte, ni trobar siquiera un raig de llum que indiqui 'l cami de la ansiada solució.

Pintar la confusió que reyna en aquest moment a Fransa, es impossible.

L' un proposa naps, l' altre proposa cols, l' altre simplement la supressió del matrimoni: un galimatias com una casa, que no fa altra cosa que retardar la resolució del problema.

—¡Hem de lograr que tothom se casi!—crian los inflexibles.

—¡Cástich y llenya al que 's negui a casarsel—anyadeixen los tremendos.

—¡Premi y recompensa al que s' ajupi al matrimoni!—responen los diplomátichs.

Pero en mitj de tot aquest sacramental, s' alsa una veu sonora y enérgica que pregunta:

—Avants de senyalar penas ó premis ¿ja han averiguat per qué no 's casan avuy los homes? ¿Ja saben de ahont naix aquesta aversió al matrimoni?

LO XUFLERO.

—¿No hi ha pas lo cólera en aquests cacahets?
—No tinga pòr: mus los han formigat y desimpestat al desembarcarlos.

Aquí torna à encendres la batussa. Se senten crits y opinións de totes maneres. Cadascú diu lo que li vè al magi.

—Que 'l jovent no 's casa, per amor al plaher; que no 's casa, per falta de medis; que més aviat es per falta de valor y caràcter; que si se tanquessin certes fonts d' amor il·lícit la institució del matrimoni prosperaria.....

Algunes d' aquestes observacions son molt justas y acertadas.

—Pero que 'm dispensin los francesos. Tant que han discutit, tant que han filosofat, y, ab tot, no han sapigut atinar ab la verdadera clau del misteri.

¿Volén lograr ràpidament lo foment del matrimoni?

Suprimeixin las sogras, los *cosíns* y las modistas... y ja veurán com tots los homes se casarán desseguida.

A. MARCH.

MEDALLA MATRIMONIAL.

CARA.

Fa poch temps que soch casat
ab una noya molt rossa,
que 't dich noy qu' es una mozza
que n' estich enamorat.
Per ré 'm moch del seu costat

DE LA FATXADA DE LA CATEDRAL.

—Miri si es dolenta... que fins en Martínez Campos l' ha alabada...

mimantla coutinuament,
pro del qu' estich més content
y aixó 'm treu de molts apuros,
es d' un dot de vint mil duros
que va deixarli un parent.

CREU.

Solzament farà cinch anys
que tentat per lo dimoni
vaig acceptá 'l matrimoni
sens pensá ab los desenganys.
Després de penas y afanys
vivintne sempre anguniós,
la dona ab un tocá 'l dos
buscant novas aventuras,
quedantme jó ab cinch criaturas,
la sogra, dos gats y un gos!

M. GARDÓ FERRER.

QUI NO VULGUI... &

La Roseta servia á can Bruguerol, una de las masias més ricas del poble, y no era pas lletja. Petitona, espavilada y bellugadissa, encare que tingués la cara bon xich assoleyada, quan al diumenje anava á missa ab son giponet y mantellina blanca, ben pentinada y las galtonas lluhentas com un mirall, feya més goig que las pubillas més estarrufadas.

Lo fill del amo, ó com li deyan pèls voltants, l' hereuhet, feya temps que suspirava per la criada sense qu' ella s' enternís poch ni molt.

Una vegada va sortir de la cuyna, no se sab com, amarat de lleixiu de cap á peus, y un altre dia va pujar del galliner, mentres la Roseta treya 'ls ous dels nials, regalant claras y robells que feya fàstich.

La mestressa ja n' havia ensumat alguna cosa, y 'ls mossos més de un cop se trencavan de riure quintanas avall, escoltant las facecias que la Roseta contava del fill del amo.

Un demati mentres omplia 'ls cantis á la font, l' hereuhet n' hi devia dir alguna de massa clapaçada, que aquell redimontri de mozza va enginyar ferne una de las sèvas, una que se 'n parlés.

Davant de la cambra ahont dormia hi havia una saleta gayre bè plena de trastos vells y mals endressos, cofres antichs atapahits de corchs, cadiras sense boga, caixas desdrenegadas, sacas de llegum que 'ls ratolins pensian, forcas y forcats que esperavan lo batre, garbells apedassats de totes menas, cistells, mànechs, esclops y fins una albarda molt virolada que devia ser més antiga que l' aná á peu.

Donchs bè, aquella tarde mentres l' amo lligava las escarolas al hort, la mestressa surgia la roba de bugada y l' hereuhet ab la gossada empaytava 'ls conills per l' heretat, la Roseta estava afaynassada, cubrintse de pols y de suhor apilotant totes las andróminas de aquella sala y fentne unas restalleras que arribavan fins al sostre.

Al cap de una estona, altra vegada trastejava per la cuyna com si res no hagués fet, empró alguna cosa devia barriná 'l seu cap, perque ventant lo foch y fregint la payellada de trumfas, tota sola reya de baix en baix com una beneyta.

Aquell vespre, avants de ficarse al llit, altra vegada molt paupa-segura y ab una corda va trafiquejá un bon rato per aquella saleta plena d'

entrabanchs, y més desvetllada que 'ls altres dias va apagá la llum y... bona nit.

* * *
Lo despertador del amo acabava de tocar onze horas y sols interrompien lo silenci que en la masia regnava, 'ls ronchs que se sentian en la cambra dels mossos, las corredissas de las ratas per las golfas, lo tic-tac de la pèndola y 'l rec-rec dels corchs que treballavan per las vigas.

Los gossos jeyan estarniats al voltant del paller, 'ls bous remugavan en la còrt y un pobre mussol cantava en la noguera del peu de la casa.

De prompte un terrabastall espantós, formidable, endemoniat, com si 'l sostre de la saleta dels maís endressos s' hagués ensorrat, y uns crits llastimosos que esgarriaven, varen posar la masia en moviment y despertar als gossos que lladravan com si fossen bojos.

L'amo ab estranyacaps y á l' encamisada ab un llum á una mà y l' escopeta á l'altra, va sortir de la cambra més depressa

que un llamp; los mossos, qui ab un garrot, qui ab un mànech d' aixada, també s' uniren ab l' amo per veure qué reira de neu havia ocorregut.

L' espectacle que la saleta, lloch del tarrabasteri, presentava, era digne de ser vist. Dessota una montanya de garbells, caixons, esclops, cistellas y forcas, mitj colgat de favas, vessas, fassols y garrofas hi havia nada menos que l' heruhet gayre bè despullat, groch com una carbassa de gust, esferehit, cridant com un condemnat y lluytant en va per eixir de aquells enredos que tantost l' esclafavan com un galápat.

Dintre la cambra de la criada ressonavan uns esclafits de riallas que portava gust.

Lo pare:—Calla, boca badat. ¿Qué hi pescas aquí en aquestas horas, cap de rúch?

Lo fill:—¡Ay!... ¡Ay!... m' he sortit d' esma... m' he romput l' espinada .. treyéume d' aquí...

Desde aquella nit de tant tripijoch, may més l' heréu Bruguerol va buscá 'l cos á la Roseta.

QUIM ARTIGAYRE.

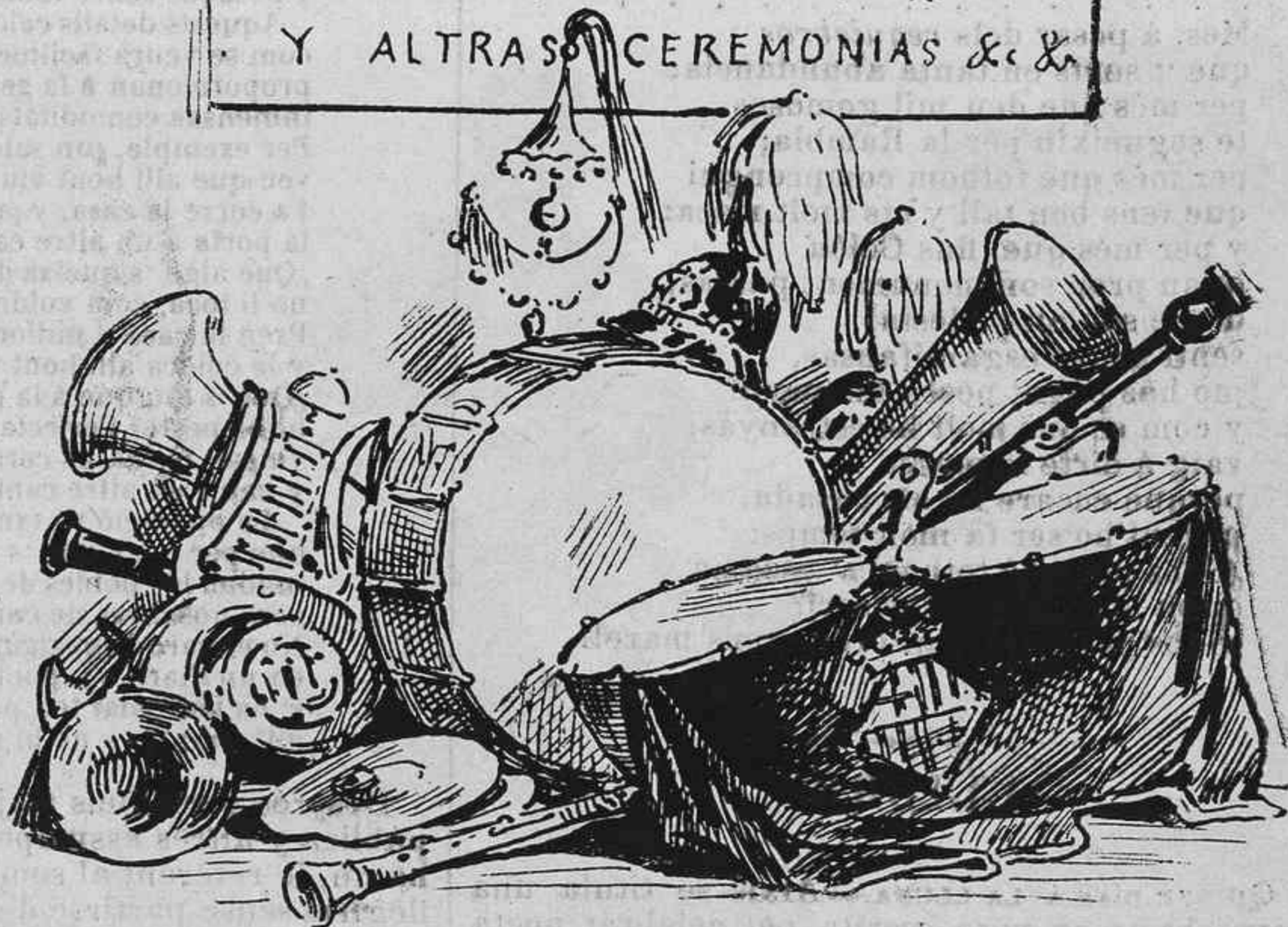
A UNA MODISTETA.

Ab ton traje senzillísim,
que encar que siga d' indiana

QUESTIONS MUSICALS.

SE LLOGA
LA BANDA MUNICIPAL
PERA FESTAS MAJORS, PRO-
FESSONS, CERTAMENS, SERENATS
Y ALTRAS CEREMONIAS & c. &

«Siendo esta banda para uso exclusivo de los ciudadanos de Barcelona.... sirve á todo el mundo, menos á los que la pagan.»

fa tan goig, que ja demostra
que tens un tall com no gayres:

Ab ton mocador al cap
que sabs nuá ab tanta gracia,
extés com un gallardet,
y tan tiesso com un rave:

Ab ton cos estret y prim
com fideu de cabell d' àngel,
tornejat com una bitlla,
y que mous ab tal desgayre,
que si vols fer de *flamenca*

no 't faltará may contracta:

Ab tos pehuets microscòpichs;
ab ta traidora mirada;
ab tos llabis de coral,
y ab tas dentetas de nácar,

¡allá va la més bufona!
¡allá va la més salada
de totas las modistetas
dels vols del carrer dels Ases!

¡Si 'n fas palpitar de cors
tan sols ab una mirada!

¡De segú, has fet més conquistas
que no va fe 'l rey D. Jaume!

¡á quants no has fet tornar lelos
ballant pèl salón *Eslava*!

¡Quants n' hi ha, que sols al veuret
desseguit los cau la baba!

Per xó, quan ab la pañera
sota 'l bras, pèls carrers passas
à tornar algun vestit,
son tants los que á coro exclaman:
—¡Hermosa!... ¿vol que li porti?
Y son tants los que 's barallan
per poderte di un *floreyo*,
per alcansá una mirada,
ó un somris de ta boqueta
petonera y perfumada,
que molts, al veure aquell grupo
tan espés y tan compacte,
crehuen que las jardineras
han causat un nou desastre.

Mes, á pesar dels *requiebros*
que 't sents en tanta abundancia;
per més que deu mil gomosos
te segueixin per la Rambla;
per més que tothom compregui
que tens bon tall y ets molt maca:
y per més que, fins Colón
quan prop son monument passas,
desde son alt pedestal
senti grans esgarrifansas,
¡no has pogut pescá un marit!
y com sè que molt ho estranyas,
vaig á dirte lo motiu
perque encare no ets casada,
podent'ho ser fa molt temps:
¿Sabs per qué tothom s' escama
quan los parlas de casori?
¿Sabs per qué?... ¡¡Perque tens mare!!

F. DE A. T. Y S.

LLIBRES.

QUINZE DIAS Á LA LLUNA.—Aixís se titula una nova obreta en vers, escrita pèl celebrat poeta festiu C. Gumá, é ilustrada pèl conegut dibuixant M. Moliné, caricaturista de aquest periódich. — Com la facilitat y gracia del popular C. Gumá son de sobra conegudas y aquí no podria jo fer res més que repetir lo que altrás vegadas he dit ocupantme de distintas obras del mateix autor, me limitaré á donar una lleugera idea del assumpto de la publicació que acaba de sortir, assumpto desenvolupat ab un garbo y travessura inimitables y empapat d' humorisme de bon género.

En la introducció, l' autor explica còm y de quina manera ya concebir l' idea del viatge. Y diu:

Un dia, mirant la lluna
que serena navegava
recorrent la volta blava,
lo cor me va dir tot d' una:
—Aquest astre que ara miras,
es un món perfeccionat
hont hi ha la felicitat
per la qual tú tan suspiras.
¡Au, valent!... ¿Per qué no probas
d' encaramart' hi ab un salt?
Créume á mí; puja aquí dalt...
y veurás que bè t' hi trobas —
De quin modo vaig anarhi,
es secret que no dech dir:
l' únich que puch garantir
es que al últim vaig pujarhi.
No 'm convé dí una invenció
que m' ha costat bastants sustos,
una pila de disgustos
y molta meditació.

Además, si ho descubria,
aviat hi hauria á la lluna
més concurrencia importuna
que al Plá de la Boqueria.
Y no vull jo que per mí
los obsequiosos llunátichs,
tan felissos y simpátichs,
tinguin may un que sentí.

Entrant de plé en materia, comensa á pintar la vida y costúms de la lluna. Parlant dels edificis, diu en aquest capítul:

En construccions no hi ha modas:
las casas son totas baixas,
iguales, lo mateix que caixas
y posadas sobre rodassas.

Aquests detalls calculats,
com se veurá fácilmente,
proporcionan á la gent
inmensas comoditats.
Per exemple, ¿un sabater
veu que allí hont viu no ven gayre?
Fa corre la casa, y ¡ayre!
la porta á un altre carrer.
¿Que algú 's queixa de que 'l sol
no li toca, com voldria?
Pren la casa 'l millor día
y la coloca allí hont vol.
¿Que 's diu que á la població
hi ha peste? Perfectament:
vingan las casas corrent
y cap á un altre cantó.

La operació va tan llisa,
que per poch que 's necessari,
mudan los pobles de siti,
com nosaltres de camisa.
No es raro llegí algú día
en un diari: « L poble A ó B
s' ha trasladat tot, perque
allí ahont era no hi plovia. »

Després parla dels trajes, detalls intims, salut pública y altres assumptos, entre 'ls quals n' hi ha un, lo referent al sombrero, qu' es impossible llegirlo sense partirse de riure.

En lo segon capítul refereix la originalíssima constitució física dels habitants de la lluna, amenisant la explicació ab detalls y xistes sumament pintorescos.

Lo capítul que segueix tracta del amor. De bona gana 'l copiaria tot, perque 'ls lectors de LA ESQUELLA poguessin saborejar íntegrament una narració de lo més fresch, nou é inesperat que poden imaginarse. Pero prefereixo deixarlos intacte 'l gust de la sorpresa que rebrán al llegir tot lo llibre, quan se topin ab lo capítul *L' amor á la lluna*.

A continuació del amor, casi ni cal dirho, vé 'l matrimoni. L' exámen á que son somesos los pretendents, la duració del festeig, las circunstancias y requisits que son necesaris pera ostentar lo titul de *pare de familia*... tot aixó figura en aquest capítul, un dels més breus y sustanciosos de la obra.

Ocupantse de la educació de la juventut, emplea un altre capítul; curs ràpit y original, aplicable á la ensenyansa dels nens de *ambos sexes*, y que encara que apuntant en broma, senyala punts de vista nous, ridiculisant lo extravagant sistema de educació que s' usa á la terra y demostrant la diferencia que va de lo útil á lo inútil.

L' últim capítul, *vistasso general*, es un dels més extensos y nutrits del llibre. Allí 's parla de la forma de govern existent á la lluna, de la elecció del jefe suprém, de la dels ajuntaments...

Tractant d' aquestas corporacions, apunta una

TIPOS QUE 'S PERDEN. (*Dibuix de M. Moliné.*)

Los tragineros.

idea sumament enginyosa, expressada d' una manera facilissima. Diu:

A la porta principal de casa l' Ajuntament hi ha penjat continuament un canastró co'ossal.
—¿Per que serveixen—vaig dí tals balansas?—Y un senyó que va sentir la expressió, molt atent, va dirme així:
—Serveixen per evitá que ningú al Ajuntament tingui cap mal pensament
—¿Y cóm ho evitan? - Veurá: cada volta que entra á dins qualsevulga regidó, es pesat al canastró per tres ó quatre vehins. Apuntat lo pes que fa. l' home entra allí hont li convé y al torná á sortir al carré, altra vegada, á pesá.
¿Que 'l pés que al canastró 's posa es igual? Bon concejal
¿Que pesa més? Pues senyal que ha afanat alguna cosa

Explica després la organisió social, lo sistema tributari de la lluna, lo caràcter de la gent en públich y en la vida privada, y acaba ab quatre rasgos humoristichs que forman una magnífica *virolla* literaria.

No vull entrar en més detalls ni anyadir altrás explicacions á las que hi donat. Crech que tots los lectors d' aquest periódich llegirán *Quinse dias á la lluna* y no vull desflorar ab més indiscrecions la agradable impressió que 'ls ha de produhir lo llibre.

Si 'l llegeixen, ja 'm dirán si tinch rahó: si no 'l llegeixen... no sabrán lo que hi ha á la lluna y 's deixarán perdre un bon tip de riure.

RATA SABIA.

Senmana pobra: no sembla sinó que l' excés de calor que experimentém haja adormit la iniciativa de las empresas.

Vejan las escassas noticias que puch donarlos.

NOVEDATS.

Al buen callar... es, en efecte, un arreglo castellá de la celebrada comedia catalana: *Lo gra de mesch*.

Lo mateix assumpto, idéntich argument. La pintura dels estragos que ocasiona la calumnia, cebantse per una serie de circumstancias, en perjudici del mateix subjecte que la propala, ja que recauhen en sa propia filla las odiositats que intenta sembrar en contra de la filla de un seu rival polítich.

L' assumpto es teatral, y 'l Sr. Feliu y Codina revela en ell sas condicions de autor dramátich.

En l' arreglo castellá, 'ls personatjes de la nostra terra 's transformaren en gent castellana, de manera que l' acció de l' obra queda trasplantada.

Lo qual dona peu pera poder afirmar una vegada més lo principi de que, pera 'l teatro sobre tot, cada hú ha d' escriure ab preferencia en la

llengua materna. Lo Sr. Feliu y Codina maneja l' idioma castellá ab gran correcció y ab notable puresa, y no obstant, los personatjes que 'ns presenta no tenen la flexibilitat, la gracia y la frescura dels que figuran en la comedia catalana. Se diria que al passar de un idioma al altre s' evapora aqueixa especie de fluit vital que caracteriza á las creacions del ingeni, quan passen directament de la inteligencia al paper, sense esforços y totas enteras.

Aixis y tot, l' obra se sosté perfectament, en alguns moments excita la riadlla y entreté sempre, no comprenentse que á Madrid tingués un éxit fret y de curtissima durada.

Aquí l' autor sigué aplaudit y cridat á la escena al final de tots los actes.

*

La última funció y benefici del director, va ser una solemnitat digna de la companyia y del simpátich Mario.

Després lo teatro s' ha tancat, pera donar lloch á varias reformas y milloras.

TÍVOLI.

Dihent que la lletra de *El chaleco blanco* perteneix al Sr. Ramos Carrión y la música á Chueca, ja está dit tot.

En un acte, dividit en dos quadros, los autors han derramat tota la gracia y travessura proverbials en ells.

El chaleco blanco es una de las pessas fillas de la aposta entre varios autors de Madrid, de que 'ls nostres lectors ja tenen coneixement.

Vajan á veure 'l *Chaleco* y veurán que bé 'ls cau.

*

Ahir degué estrenarse lo juguet *Los nuestros*, del qual parlaré en lo próxim número.

CATALUNYA.

Cin Ko Ka: aquest es lo titol de l' última opereta estrenada. Y per cert que aquest es lo primer teatro d' Espanya que l' ha donada á coneixe.

No es *Cin-Ko Ka* una *Donna Juanita* ni un *Bocaccio*; pero es un' obra molt alegre y sumament agradable.

Prenent peu d' un quiento japonés—y qui diu japonés diu fantástich y extravagant—lo libretista ha escrit una obra xispejant y plena de situacions cómicas, barrejadas ab algunas que peccan de candorosas.

Cin-Ko-Ka es lo nom d' un príncep japonés (que resulta 'l protagonista no sé perquè, pues la obra en rigor s' hauria de titular *Ri-Ki-Ki* ó *Ka Dis Cia*) Aquest bon príncep está enamorat d' una dona á qui no ha vist may ni sab ahont para. Per trobarla, s' enfla... ¡al planeta Venus! ab un caball de plata, y després, quan ne torna, pèl delictes de ser llarch de llengua, queda convertit en estatua. Y res més, per lo que toca al príncep.

Ja veuhen que aquesta secundaria intervenció no justifica que *Cin Ko-Ka* donga nom á l' obra. En cambi *Ri Ki-Ki* y *Ka-Dis-Cia* hi desempeñan papers importants y 's casan varias vegadas y fan viatjes y 's disputan y fujen... y qué sé jo qué més. No m' atreveixo á explicarlos l' argument, porque sé que no l' entendrian, per la senzilla rahó de que probablement ni 'l mateix que va escriure l' obra es capás d' enténdrel. De divertit ho es molt; pero d' enrevessat encara ho es més.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

Tras d' un quart de lutzá ab ella,
per ferli retirá 'l nò...

alcansa 'l permís, se muda
y se 'n va á festa majò.

Apart d' això, *Cin-Ko-Ka* t'è una música molt ayrosa que agrada ja á la primera audició, *amenassant* ferse popular desseguida. Hi ha, sobre tot, uns *couplets* en lo segón acte, que dintre de vuyt diás se sentirán per tot Barcelona.

Lo mestre Sommer (de Viena) no es un Suppé ni un Audrán; pero s' hi aproxima bona cosa.

Com á presentació escénica, *Cin Ko Ka* ha sigut posada ab molt luxo, en lo vestuari, y bastant en las decoracions; pero lo més notable de tot es sens dupte la perfecta execució que ha alcansat.

En Grossi hi fa maravellas; las senyoras Motrotto y Ferrara rivalisan en gracia y voluntat, y 'ls senyors Principi y Giovannini y senyoras Coliva, Venanci y Gervasi 'ls secundan admirablement.

Lo cartell d' aquest teatro ho diu—y t'è rahó: «*Cin Ko-Ka* es l' éxit de la temporada.» Vájinlo á veure.

CALVO-VICO.

Cap novedat: Mr. Casthor, l' aplaudit imitador caricaturista, hi ha donat algunas funcions y s' han repetit las sarsueletas més celebradas del repertori.

Per avuy s' anuncia un estreno: *Los que tra-gan*, de qual obra parlaré la senmana entrant.

NOU RETIRO. —GAYARRE.

Continúan explotant l' éxit grandios y verda-der de *Gli Amanti di Teruel* y continúa 'l públich aplaudint las deliciosas notas del mestre Bretón.

CIRCO EQUESTRE.

Lo notable de la senmana ha sigut la panto-nima patriótica *Courage y honneur*, represen-

tada per la *troupe* Onofri ab una propietat y ajust incomparables.

Un espectador ho deya:

—A pesar de ser lo titul francés, á pesar de ferho tot ab signos... jo entench perfectament lo que diuhen.

N. N. N.

DECLARACIÓ.

T' estimo, nena, ab frisansa,
estich foll, desesperat,
si assessinas ma esperansa
ma patria deixaré, ingrát,
y 'm matará l' anyoransa.

Ho faré ab molta recansa
y ab lo cor tot fet á trossos,
me 'n aniré cap á Fransa,
y allí hi deixaré los ossos,
si no 'm guanyo la pitansa.

Mátam, donchs, ab la dolsura
que despedeixen tos llabis,
no 't mostris á mos prechs dura,
no 't recordis dels agravis
y reviurá ma ventura.

Agrahit á tal finura
ma vida 't consagraré,
ma ilusió será tan pura,
que tan sols te deixaré
per baixá á la sepultura.

Tindrás amor, tindrás pau,
viurás en un paradís,
de mon pit tindrás la clau,
y sentne per tú un esclau
seré l' home més felis.

No 't creguis que sigui faula,

mira que soch bon partit,
dónam un sí, bella Paula,
y de lo qu' ara t' he dit...
no 'n creguis ni una paraula.

B. O. IX.

¡Tan gran qu' era, quan D. Francisco reme-
nava las cireras! Com á tamanyo, era 'l primer
periódich de Barcelona, tan que ab cada núme-
ro podian embolicarse lo menos dos botellas de
champany.

Va caure la vara de las mans de D. Francisco,
y 'l *Barcelonés* del primer encongiment, va aron-
sarse, quedant reduhit á la meytat.

Han passat set mesos y ha desaparecut de la
escena.

Lo marqués se 'n ha anat á Olérdola, per no
haver de presidir lo dol.

Siguém nosaltres més compassius.

Dediquémli l' epitafi:

«Ploréu, ploréu, arrossaires:
ha mort *El Barcelonés*.

¿Sabéu de qué ha mort? De fástich
de llegirse á sí mateix.»

Los regidors respiran desde que *D. Cavieritu*,
que tè tants y tants motius per estar enfadat, ha
tingut la condescendencia de participarlos que
no 'ls faria una oposició sistemática.

A un conservador li deya:

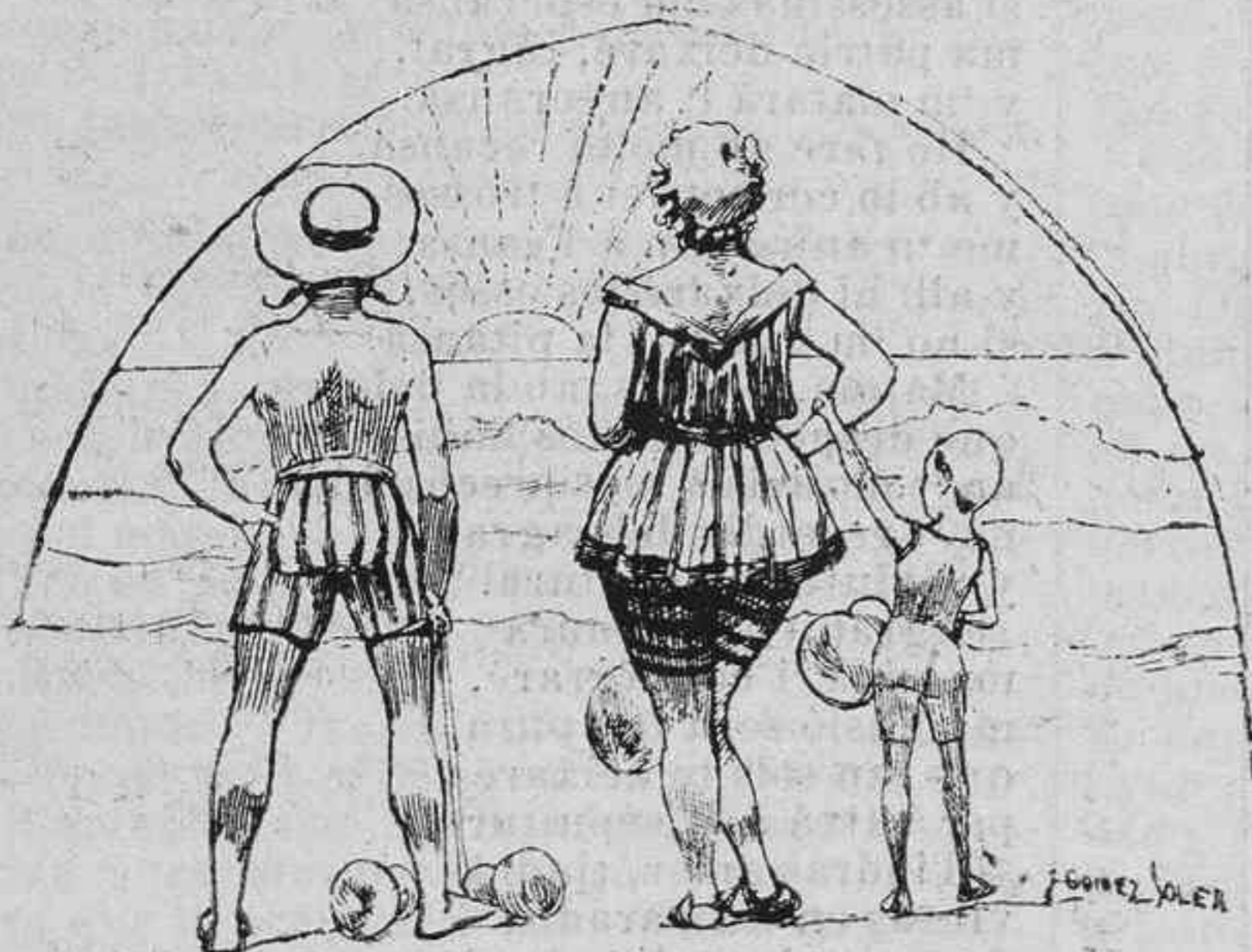
—Vaja, que fins sembla mentida que un home
tant petit vos arribi á fer tanta pòr.

Y 'm va respondre lo següent:

—Més petita es una brossa, y si se 't fica al ull
te fa patir de valent.

Cosas del Sr. González, no sé si Bravo ó si So-
lesio.

BANYS EN CORPORACIÓ.

La familia Calafell,
esperant ab viu delit
que 'l sol siga tot sortit
per remullarse la pell.

Al telegrafiar al govern donantli compte dels
successos del dillúns de la senmana passada, li
deya:

«He recibido muchas felicitaciones.»

Quan tan alta autoritat ho assegura, haig de
creure qu' es veritat. No sigués cas que algún
individuo de la secreta, cregut de que suposava
lo contrari, tractés de convénc'm ab un cop de
vara.

No sols crech qu' es cert lo de las felicitacions,
sino que jo mateix hauria felicitat al Sr. Gober-
nador, cas de haverme trobat en certas circuns-
tancias.

Figúrinse qu' estich casat, que tinch sogra,
que aquesta, dillúns de la senmana passada se
trobava pèl passeig de Colón. Figúrinse ademés
que un polissón benefactó li romp un parell de
costellas de una garrotada.

¿Quin gendre será tan mal agrahit que no s'
apressuri á donar las gracias al gobernador de
la provincia?

Un diálech entre dos personas á qui no tinch l'
honor de coneixer:

—Peró si eras liberal ¿per qué t' has fet con-
servador?

—Veurás, noy, los liberals van ficarme á la
casa. Dintre de la casa vaig fer diners, y natu-
ralment...

—¿Y naturalment, qué?

—Ara que 'ls tinch m' he fet conservador per
conservarlos.

Llegeixo:

«A las cuatro de la tarde del domingo se inau-
guró con un baile la sociedad *Dante* establecida
en la calle del Péu de la Creu.»

¿Per quina circumstancia misteriosa haurá adop-
tat lo nom del immortal autor de la *Divina come-
dia*, una societat que 's dedica á la ballaruga?

Si Cervantes tornés, exclamaria parlant de
Barcelona:

«Hermosa ciutat, arxiu de las extranyesas,
etcétera, etc.»

No hi ha remey per las corridas de toros esta-
blertas á Paris. Lo públich s' hi aficionava, se
realisavan grans plens á la plassa, eran molts los
que desitjavan que se celebressen las corridas al
estil d' Espanya ab tot lo luxo de sanch y de tri-
pas de caballs, y en aquest punt ve 'l ministre
M. Constant y promet prohibirlas, desde que
termini la present temporada.

La societat protectora dels animals ha triunfat.

A un individuo de aqueixa societat tan tocada
del esperit sensible, li preguntavan:

—Si tau enemich es vosté de que 's molesti als
animals, ¿cóm es que consent que hi haja escor-
xadors? ¿cóm es que menja biftechs?

Lo protector dels animals va respondre:

—Me 'ls menjo per mortificarme.

Deyan alguns periódichs que l' ex-soldat Va-
lenti, que tè dintre de la gargamella una mina
de notas de tenor, havia desistit d' empendre la
carrera del cant y que recordantse de que havia
sigut sagal, havia establert un servey de diligen-
cias entre Sant Feliu de Guixols y Girona.

La noticia s' ha desmentit.

Y fins á cert punt es molt de doldre per las per-

sonas que 's veuen obligadas á fer viatjes entre aquelles dos poblacions.

¡No fora poch recreatiu anar acompanyat de un majoral capás de donar l' *arri* de pit!

Una cosa bona del Sr. Coll y Pujol.

L' actual arcalde ha renunciat al guardia municipal que tenia al seu servey en qualitat d' ordenansa.

Y 'ls tinents d' arcalde, sino per gust per compromís, han fet dos quartos de lo mateix.

Está molt bé y ho aplaudim.

Qui vulga criats que se 'ls pagui.

Consti que admiro al arcalde de Terra-teig, petit poble de la provincia de Valencia.

Hi havia allí 'l cólera, reynava un gran pánich y no 's trobava á ningú que volgués enterrar los morts.

L' arcalde en persona anava á enterrar-los.

Una autoritat tan paternal y tan amiga de practicar las obras de misericordia, mereix que 'l fassan arcalde perpétuo.

De moment es de creure que no li faltarán los vots dels electors qu' ell mateix haurá enterrat.

Pel jutjat de instrucció del Parch s' ha publicat un edicte cridant á totas las personas que hajan sortit perjudicadas per efecte dels negocis que feya la societat *El Universal*, dirigida pel famós Madrille, de qui en altrás ocasions s' havia ocupat L' ESQUELLA.

Sembla que se 'ls vol demanar quina suma van fer efectiva, seduhts per las promesas de las minas d' or y dels criaderos d' esmeraldas.

Y al mateix temps se 'ls examinará 'l clatell, á veure si hi tenen gayre llana.

Un dels regidors nous que 's mostra més cremat, segons noticias, es lo Sr. Benet y Colom.

S' explica perfectament la causa del enfado.

Quan se va veure que adjudicavan la primera tenencia d' arcalde al Sr. Milá y Pi, sigueren molts los que presumiren que 'l Sr. Benet y Colom no s' hi resignaria.

Y tan no s' hi ha resignat, que 'l Sr. Benet y Colom, ha promés, segons diuen, no posar més los péus á la Casa gran.

Es natural: los *colóms* sempre fugen dels *miláns*.

Als Pirinéus, un de aquests dias ha nevat copiosament.

Y aquí 'ns torrém de calor.

Aquest istiu, volent donar gust á tothom, acabarà per no donarne á ningú.

¿A qui se li ocorre vuydar las garapinyas dels gelats als Pirinéus, quan tothom demana que s' allarguin fins á Barcelona?

L' arcalde ha prohibit que 'ls passatjers de tranvias y jardineras ocupin las plata-formas.

Ja qu' en virtut de aquestas ordres tothom ha de anar assentat, seria convenient que s' obligués á las empreses á aumentar lo número de carruatjes.

LA FLOR DE LA TABACALERA.

S' han gastat tots aquests mistos per encendre un trist purot, y ni aixís hi ha hagut manera de poguerlo cremar tot.

No siga cas que la comoditat se declari enemiga de la conveniencia del públich.

Durant alguns dias han estat exposats á can Parés vuyt quadros, deguts al pinzell de un nou artista catalá, M. Balasch, que avuy se troba á Roma perfeccionantse en lo seu difícil art.

Las telas exposadas representan varios assumptos completament distints y oposats, com si l' autor hagués volgut fer gala del gran número de condicions—totas recomenables—que posseheix.

No las calificarém d' obras perfectas y acabadas, ni podém ferne una crítica severa y minuciosa; pero si dirém que en mitj de las inesperienza que 's notan en los quadros exposats á can Parés, s' hi endavina un artista de cor y de porvenir.

No 'ns preciém de profetas; pero 'ns atrevim á assegurarho: lo senyor Balasch anirá lluny.

L' intrépit Tobella va organisar á Sabadell una cabalgata agrícola, que sigué un dels festeigs més celebrats durant la passada festa major.

He sentit fer grans elogis del espectacle, que sigué rebut per la població ab generals aplausos y alabansas.

Sr. Tobella, que siga l' enhorabona.

Y que la *Caixa agrícola* que intenta establir en aquella ciutat alcansi 'l mateix éxit que la cabalgata.

sopranos; Kupffer Berger y Arkel; mezzo-sopranos, Pasqua, Cattolini y Sauvage; tenors, Cardil. L' arcalde ha dirigit una ordre del dia al *cuerpo* de guardias municipals.

Los dóna consells molt bons, excitantlos á ferse dignes del honrós uniforme que vesteixen, á emplear temperaments enérgichs sempre que la naturalesa dels successos aixís ho reclami y á no usar frasses rudas ó poch cortesas.

Lo municipal qu' está de punt al carrer de casa, me deya aquest demati:

—Desde hoy ya no renegaré. La paraula más fuerte que pronunciaré, en todo caso, será la de: «¡Macatxo!»

Un olvit que noto en l' ordre del dia del arcalde dirigida als guardias municipals.

No 'ls diu una paraula respecte á la conducta que han de seguir ab lo bello sexo, especialment en lo que 's referix al ram de las criadas.

Lo mateix municipal me deya:

—Sobre este punto tan delicat se nos deja en libertad completa, y es millor así, porque *el cuerpo* no se escederá.

Noticias teatrales:

L' empresari del Liceo Sr. Bernis, qu' está recorrent la Italia, ha fet arreplech dels següents artistes:

Mestres concertadors, Mascheroni y Toscanini;

À LA TORRE.

—¿Que ballará ab mí, senyoreta?

—No hi tinch cap inconvenient. Quan soch al camp, prescindeixo de tot y ballo ab qualsevol...

nali, Grassi y Zongui; baritonos, Laban y Blasi y baixos, Vidal y Contini.

L' empresa del Principal fa també grans preparatius per donar animació á aquell antich y elegant teatro.

La célebre Duse obrirá la marxa, actuant durant los mesos de setembre y octubre. En novembre, desembre y part de janer s' están fent gestions perque treballi la companyia cómica de 'n Julianito Romea y la Gorriz. Durant la quaresma l' inimitable Novelli. Y després de Pasqua en Mario.

Lo projecte no deixa de oferir perspectives agradables.

Fem una mica de denteta.

¿Quán dirian que ha guanyat la Patti en la última *tournee* per l' América del Nort?

La friolera de 32,000 lliuras esterlinas.

Y ara aguántinse á la paret.

Perque 'ls haig de participar que ha firmat una contracta per anar á cantar á las colonias británicas desde 'l 10 de octubre al 19 de noviembre, al preu de 1000 duros diaris y tots los gastos pagats.

Ara sí que podém dir que la *Patti cobra 'l pato*.

L' extrém de la previsió.

Un subjecte aficionat á las bellas arts va omplir l' habitació que ocupava de acuarelas pintadas, ¿ab quina aygua dirian?

¡Ab aygua de Sant Hi'ari!

Una conversió.

Aquest dia li deya á una senyora molt devota.

—¿Sab aquell heretje de 'n Gavarró, que després de penjar los hàbits á la figuera, se dedicava ab tant afany á la propaganda anti-clerical y á la fundació d' escolas laicas?

—Si... ¿Qué ha succehit?

—Acaba de convertirse.

—¿De veras?... Conti, conti cóm ha sigut.

—Molt senzill. Se 'n ha anat á París y ha montat una taberna en l' avinguda d' Orleáns.

—¿Y de aixó 'n diu una conversió?

—Sí, senyora. A lo menos es de creure que exercint l' ofici de taberner se dedicará á batejar en gran escala.

En un tendido de la Plassa de toros:

—Mira, noy, aquella barbiana d' allá dalt, la del mantón de Manila.

—¿Qué vols dir?

—Mira quinas pantorrillas ensenya.

—Psé.

—¿No t' entusiasma aixó?

—Ja veurás: jo tinch miras una mica més elevadas.

L' altre dia un que no tenia més que quinze céntims, acudi á una fonda de sisos, á gastar lo seu capital y digué al mosso:

—Portéume quinze céntims d' escudella.

Lo mosso li porta. Dintre de l' escudella hi havia una mosca.

—Miréu — digué 'l parroquiá, fent un ascarafall.

—¡Tant se val! — contestá 'l mosso.

—¿Cóm s' entén tant se val?

—¡Ay, ay! ¡Potser sí que s' ha figurat que per quinze centims li posarém papellonas á l' escudella!

Lopez-Editor. Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, n.º 20, Barcelona.

¡¡¡JA HA SORTIT!!!

ORIGINAL
DEL
REPUTAT POETA
CATALÁ
D. Serafi Pitarra

ILUSTRAT
PEL
CONEGUT DIBUIXANT
D. MANEL MOLINÉ
Preu: DOS ralets.

QUINZE DIAS A LA LLUNA

GATADA SEMI-SERIA, EN VERS
per C. GUMÁ

Un tomet en 4.º, Ptas. 0'50. *ilustrada per M. MOLINÉ*

TRATAMIENTO ESPECÍFICO DEL CÓLERA

ó sea de como todo ataque de cólera se puede reducir á los limites de una simple indisposición intestinal prontamente curable

Opúsculo escrito en italiano por el Dr. Carlos Tunisi

TRADUCIDO DE LA 9.ª EDICIÓN POR M. E. LICIAGA

Precio: UNA peseta.

PAUL DE KOCK

Taquinet el Jorobado

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Ptas. 1.

Eugenio Antonio Flores

TRATA DE BLANCAS NOVELA SOCIAL

Un tomo en 8.º con láminas intercaladas y una cubierta al cromo, Ptas. 3.

NUEVAS CARTAS AMERICANAS

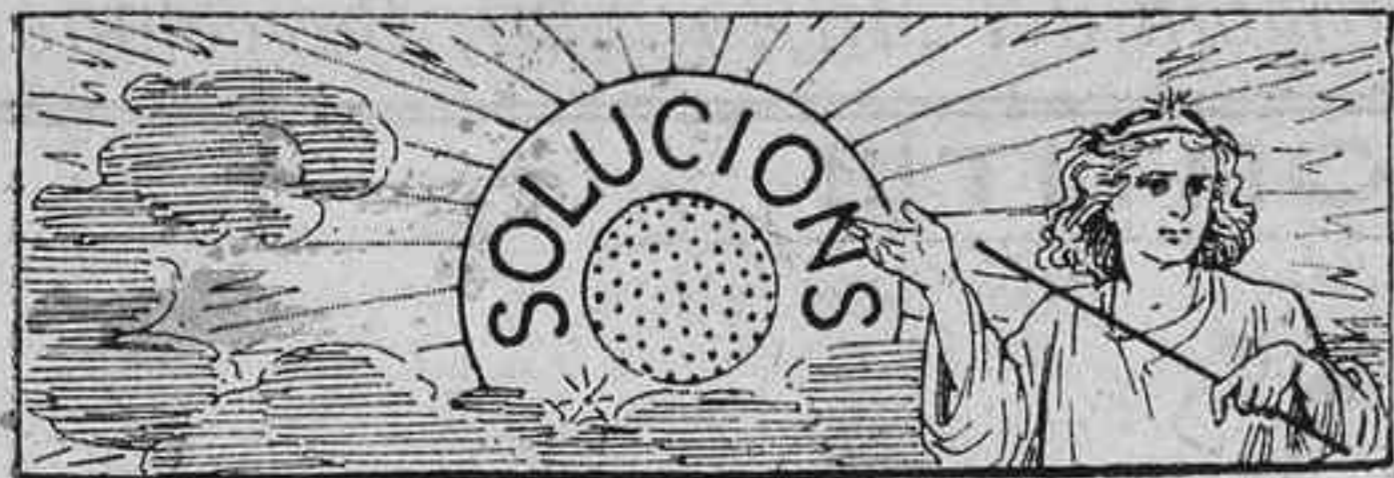
por D. JUAN VALERA — Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA BELLA NIVERNESA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

por ALFONSO DAUDET.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebirá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

À LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Cons-tan-ti-no-pla.*
2. ID. 2.ª—*A-de-la.*
3. SINONIMIA.—*Pensaments.*
4. ANAGRAMA.—*Fira-Rifa.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La muerte en los labios.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Hortensia.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per entreteniments, lo submarino Peral.*

XARADAS.

I.

Un jove desnerit y barba-mech qu' es rich pero *total*, tacanyo y crach, cert vespre va aná á un ball, vestit de frach, molt roig y molt brillant, de tan de frech.

A una noya molt maca que coneix que té un cosset bufó y *segon* gens flach d' amor li va endossar un tendre atach fins que aquélla exclamá:—*Dos* dirli dech.
 —Vosté no ha pres *dos-hu* de que soch rich.
 —Un nom tinch sens *tres-hu* y molt rica soch.
 —Donchs miri, en mí tindrà un gran enemich.
 —¿Ab *tres dos* ó ab quína altra arma de foch?
 —Vosté deu olvidar que jo prou puch.
 —Tirar alguna còssa igual que un ruch.

P. TALLADAS.

II.

La *primera* mineral, la *tercera* negació, un nom d' home lo *total* dos es nota... y s' acabó.

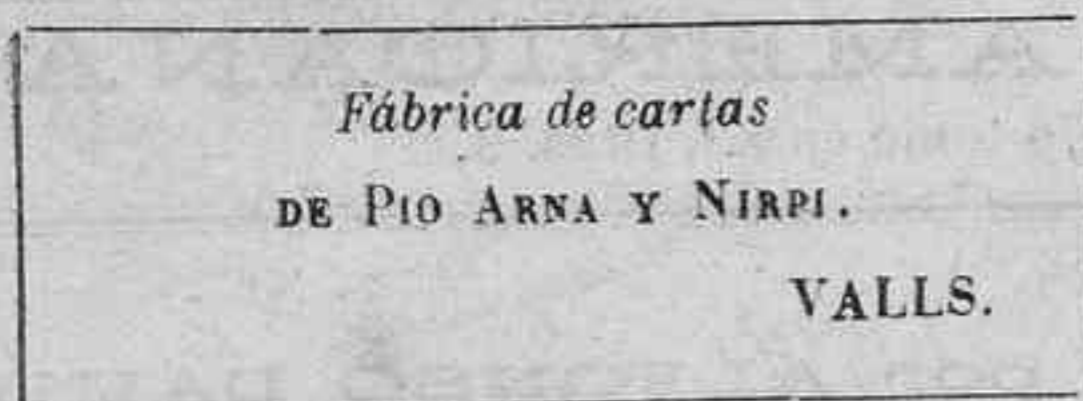
ROMÀ ESPINAT.

ANAGRAMA.

Ahí un *total* de burots que segons m' han explicat á rendir culto al deú *Tot* es bastant aficionat, perque després de molt correr darrera de un matuter no va lograr atrapar-lo, lo mateix que un carreter renegava, y per sa *tot* tals interjeccions sortían, que feyan horrorisar á tots los que las sentían.

J. Usón.

TRENCA CLOSCAS.

Formar ab aquestas lletras lo nom de dugas pessas catalanas.

AMORS VEDATS.

—Vina, no siguis tanoca, ja sabs las mèvas *ideyas*...
 —¿Y si 'ns surt lo Boca-tort y 'm clava quatre boleyas?

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 8.—Consonant.
- 6 5.—Nota musical.
- 1 5 4.—Un apellido catalá.
- 6 5 3 2.— " "
- 3 7 4 8 9.— " "
- 1 5 6 6 5 6.— " "
- 3 9 6 6 2 3 9.— " "
- 1 9 6 2 3 7 8 9.— " "
- 1 7 8 3 4 5 6 9.— " "
- 6 2 5 7 6 8 9.— " "
- 3 6 2 5 6 9.— " "
- 6 7 4 6 9.— " "
- 3 9 8 2.— " "
- 1 5 8.—Part del cos.
- 8 9.—Nota musical.
- 3 —Consonant.

DALMAU DE RODA.

CONVERSA.

—Y donchs, Pau, ¿qué ha sigut alló?
 —Ré... 'ns havém barallat.
 —¿Ah, carám! ¿Y qui ha quedat vénsut?
 —Búscaho, que no fa gayre estona que 'ls dos ho acabém de dir.

GEROGLÍFICH.

×
 KN
 (a)
 KN
 A
 dá.

ROMÀ ESPINAT.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.